

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben: vidéken:
1 óra 2 K 1-4 óra 7-10 K
1 evre 24 K 1 evre 34 K

Szerkesztés és kiadás helye: Székesfehérvár, Terefa 26.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Prohászka püspök a magyarság céljairól.

A hungarizmus programja.

Prohászka Ottokár püspököt meginterjúvolták az „Alkotmány munkatársai, hogy az „Élég volt-e” című cikkében említett hungarizmusnak mi a programja. A ludós püspök a következőket mondotta:

A keresztény magyarság megmentéséért indított akció természetesen folytatom. A támadások nem némitának el, sőt még csak el sem fedveltenitenek. Ismerem a különböző ellenséges cikkeket, többnyire elolvasom, azonkívül az időtől is kapok leveleket, amelyek megfenyegetnek, hogy így, meg úgy meg fog verni „Izzel Istene”. Ezekből a levelekből csak azt látom, hogy a zsidóság széles rétegei mérhetetlen elfogultsággal állanak a nagy problémákkal szemben. Ezeket keresztül bepilantást nyerek a lélekbe, amely-lyel nem fogjuk egymást megérteni.

— A véleményem az, hogy a zsidó, ha be nem olvad, mindig bomlasztó erejű külön faj marad. Az asszimilálódás, egyedül utja, módja a zsidókérdés megoldásának. Nem kívánom elvitatni a zsidóság

azok csak a keresztény magyarság életérdekeivel harmoniában érvényesülhetnek.

— A hungarizmus alatt a keresztény magyarság védelmének, szervezésének munkáját értem. Nem gondolok semmiféle parlamenti felvonulásra hanem kulturális és gazdasági akciókat sürgetek. A magyar népet, a falvak, a nagy magyar vidékek gazdálkodó ezreit is úgy meg kell szervezni, talpra kell állítani, mint a munkásokat, vagy bármely más osztályt, mely a maga érdekeinek védelmére gazdasági alapon szervekedett. A falusi apáthiából, senyvedésből föl kell rázni a magyar embereket.

— Az intelligenciát, a közép osztályt hasonlóképpen az élet feltételeihez kell segíteni. Anyagi segítséget kell nyújtani arra, hogy jsmét elfoglalhassa az őt megillető pályákat. A

keresztény ifjúság nevelésére rendkívüli súlyt helyeznek. Ez a kérdés. Kérdése. A hungarizmust itt kell kezdeni. Országos munkákat, országos szervezést az egész vonalon! Erre támogatást, eszközöket adhat a törvényhozás is.

— A szociális hét, nagyon jó szolgálatot tett az ügynek. Megmutatta, felderítette az utakat, amelyeken elindulhatunk. Nagyon jó benyomásokat szereztem és szeretném ha ez a felvilágosító, agitativ, derék munka tovább folyna. A fővárosban elhangzott előadásokat is érdemes volna könyvekben terjeszteni.

— Elsősorban a fajegészség-ügyet kell rendeznünk. Nálunk az erkölcs drága kincs, ezt is ápolniuk kell, de a nép fizikai egészségét is éppen úgy kell védenünk. A vene-reás betegségek beszto módon terjednek a falvakban.

Ez ellen is tenni kell valamit. A kormányakciójától sok eredményt várók. A gyökéres megoldás azonban az lenne, ha a községekben egészségügyi tanácsokat szerveznének. Sok helyen, nincs körorvos,

szolgálat nagyon hiányos de a közegészségügyért meg kell hozni minden áldozatot.

— A Társadalmi Múzeum nagy szolgálatot tehetne az országnak, ha segítené annak észmei ellátásában. A megszervezéshez az anyagot, az adminisztrációs terveket meg össze kell hordani. Itt fontos misszió vár a papságra is. Ez is szociális munka.

— A birtokreformot is szükségesnek tartom. A háborúban szerzett tapasztalatok még inkább megerlelték a gondolatot. Ez az egyik legfontosabb kérdése a közeljövőnek. A háborút követő új korszakot ezzel vezethetjük be. A falvak népét földhöz juttatjuk. A magyarság ősi erővel ragaszkodik a földhöz és ha megveti rajta a lábát, semmiféle veszedelem nem fogja ki-mozdítani. A hungarizmusnak is a földben van a gyökere.

Színhazi élet.

Lapunk szeptember 22-iki számában megemlékeztünk arról a szerződésességi perpatvarról, mely Fodor Oszkár színigazgató és Mármari Zseni (művészi néven Kovács Lulu) drámai hősnő között keletkezett és amely a bírósági tárgyaás színörjája alatt bőséges kiegyezéssel végződött. A különben érdektelen per hűhámái olyan magasra szöktek fel, mintha az érdeklődés központjában legalább is egy országoshírű primadonna állott volna. — A bíróság a bizonyítási processus kedvéért és nyilvánvalóan más alkalmasabb szakértők híján az ugynevezett színházi („ellenőrző”) bizottság több tagját is kihallgatta. Ezek ellentmondó tanúvallomásainak lényegét olvasóinkkal már ismertettük s most nem is ezekre akarunk visszatérni, de viszont azt sem tagadhatjuk, hogy jelen sorainkhoz éppen ezek szolgálták az impulzust. — Néhány szóval a színházi bizottság — ezen konzervatív intézmény — reorganizációjának szükségességére akarunk rámutatni akkor, midőn az említett tanúvallomások egyikére akarunkk először is visszatérünk, mert elfogott megállapítás helyreigazítása címén, úgy érezzük, hogy bizony kötelességünk erről kritikailag rovatunkban is megemlékeznünk. Arról van ugyanis szó, hogy az egyik színházi bizottsági tag, mint felvonulási vezető, a következőképpen beszélt az hangoztatja, hogy: „Székesfehérvárnak, mint általában hasonló kis városoknak, drámai előadások nem kellenek”. Hogy ez az állítás leki-csinylése a komoly, nívós művészetet szívesen pártoló áldozatkész közönségünknek, ehhez még csak szó sem fér. — Annál több szó fér azonban ahhoz, hogy itt az ideje a színházi bizottság újraszervezésének is. Esztétikából (pl. a litteraura és a muzsika hivatásos szakértőiből) kellene erre a célra egy szűkebb bizottságot delegálni, mely aztán hivatva lenne a város törvényhatóságát időről-időre közvetlenül informálni a színházi állapotok felel. — Ma már idejét múlt a sal-lángos és dilettáns ellenőrzői jelentések szerkesztése. Viszont arra sincsen szükség hogy a kérdéssel hivatásszerűen nem foglalkozó bizottsági tagok (gyakran vendégeik) estéről-estére ok-pupálják a színház egyik páholyát, hogy akarva, nem akarva, befolyásoltassák magukat a színdirektorral, avagy befolyásuk erejével irányítsák a szintársu-lat művészeti vezetését. (A „Ka-

tonasors” is elkerülhetette és el is kerülte volna sorsát, ha szerzője nem bizottsági tag!)

Élég lenne ehhez mindenkor két fődíszinti ülés, melyen a bizottsági urak felváltva nézhetnék végig az előadásokat és állapíthatnák meg azt a jelen esetben is felhozható konkrétumot, hogy külön-külön más-más kritikát gyakorolnának, mint amilyent az egyik társuk által szerkesztett jelentés tartalmaz. A bizottsági urak különben is vannak olyan helyzetben, hogy könnyűszerrel támogathatják a pártolhatják a színművészetet anélkül is, hogy e célra — tiszteléstől — egy páholyt állandóan igényeljenek. Ha azután a város hivatalos alkalmakkor, mint házigazda szerepelne, fenn-tartathatna magának esetről-esetre egy páholyt, vendégei számára. Ezt a város-, amazi a bizottság presztízse követeli.

Tüzer nap Kisvelencén.

A csendes velencei tópart környékét mintha kicserelelték volna az utolsó szép szeptemberi vasárnapon. A kisvelencei 141-es honvéd tüzerek, Fejérmegye tüzérei ekkor tartották jótékony elünnepségüket, amely úgy anyagilag, mint erkölcsileg, fényesen sikerült. A régi malatagyári laktanya tágas udvara megelevenedett és megszinesedett erre a napra. Zöld lánccal díszített sátrakat várászolt a rendezőség a komoly katonai épületek közé az istállók környékén a kórhinta és egyéb mutatóványok ponyváit tarkálták, vidám bohócruhás tüzérték mulattatták mókáikkal a közönséget és fáradhatatlanul muzsikáltak a katoná cigányok. Volt lánivalós és vásárolni való bőven, a környék jótékony ur-hölgyei egymással vetélkedve kimálták izes portékájukat: süteményt, gyümölcsöt, tormás-virsli, peracot és vajás zsömlét. A zóldság és dinnye piac olcsó árúit egy-kettőre szétkapkodták, s a friss edes mustnak is akadt vevő publikuma.

Mialatt a lövészbódé tréfás entente figuráira vigan puskáztak a népből való céllövészek, addig a katonák komoly vadászok tárgyalták a gömb-lövészet feltételeit. Ez volt az ün-nepség clou-ja. Höhr százados, az egész környéken népszerű pótléteparancsnok, maga is szenvedélyes puskás rendezte a szép sport versenyét megyé-beli vadász társai örömeire. Tíz ur állt sorompóba és a kétfoldú versenyben idősebb Kats-

kovics Antal vitte el az első díjat 9 ponttal.

A verseny lezajlása után még kabaré is volt, amelyen két bájos urilány Nyéki Sári és Mancsi, meg két pesti fiatal ember működött közre zajos sikerrel. Az élelmiszer tombola értékes nyereményei közt egy élő malac, egy kacsa, egy nyul, üveg pezsgő, nullás liszt és szappan is szerepelt. Ellehet képzelné a jegy tulajdonosok izgatott guszálását és a szerencsés nyerők örömét.

Tündéri szép tűzijáték zárta le a kiselencei tűzér napot amely tiszta jövedelmeként közel 3000 koronát juttatott a jótevény célra. A nap maradandó emléke gyandánt az a kis fa ágyumodell, a melyben a publikum szökeget vert, föl fogják állítani a laktanya udvarán.

Az ünnep sikeréből egyformán kivettek a résztvevőket a tisztelt és antiszeptikus családokkal, a pótlólag női alkalmazottai. A pótlólag ezentul nyilvánulja köszönetét és hálafejezőit azoknak akik a polgári lakosság köréből közreműködésükkel természetesen vagy pénzbeli adományukkal vagy bármiképp hozzájárultak.

A fellépítetők névsorát az alábbiakban közöljük:

Karsai 110 K. Lampert 98 K. Sárközy százados 60 K. (20 K. vakok, 20 K. özvegyek 20 K. karácsonya alapra) Özv. Meszlényi Benedekné, Gyapay Pál főispán 50—50 K. Hajdu testvérek 48 K. Höhr Rudolf százados 32 K. Meszlényi Iván, Bárdosi intéző 30—30 K. Káldor Brunó százados, Gyapay högv. Özv. Szabuly Károlyné, Szöllőssy és Lehrreich 20—20

K. Br. Mandorfi 14 K. Kenessey 12 K. Tiffinger 6 K. Rosenbergné 2 K.

A háboruban megvakult hőseinknek: Barta János 50 K. Peék Gyula plébános, Kenessey Ilona, Kenessey Lenke, Thomán László hdgv. és Braun Richard 10 K. Kenessey Margit 8 K. Varga, Deák Ilés 5—5 K. Pfeilmayer Jenő, Grabrovics Ferenc és Grünbaum Arnold 2—2 K. Lehrreich József és Tiffinger Lajos 1—1 koronát adományoztak.

HIREK.

Olvasóink bizonyára tudnak a papir- és nyomdaiparban beállott újabb nagyfokú drágulásról. Az eddigi 160 koronás munkáért október 1-től kezdve 220 koronát kell fizetnünk. Így a mentegetőzés és részleges indokolás is felesleges, mikor sajnálatunkra azt kell jelentenünk, hogy lapunk árát október 1-től két fillérrel emelnünk kell, tehát egyes lap szám ára 10 fillér lesz. Megemlítjük egyuttal, hogy az új, felmelt ár mellett is, lapunk a magyarországi vidéki lapok közt még most is a legolcsóbb. — Reméljük, hogy ezen újabb kényszer áremelés miatt senki sem hagyja el táborunkat, hanem pártfogójáék továbbra is a nem üzleti alapon álló, független gerinces, szókimonódo, megalkuvást nem tűrő s

a keresztény magyarság jogait védelmező Fejérmegyei Napló-t.

— Istentisztelet a ferenciek-nél. Október 1-től nov. 2-ig bezárólag minden nap délután 6 órák szentolvasó ajátosság. Okt. 4-én assisi szent Ferenc rendalapítónk ünnepén reggel 8 órák ünnepi szentbeszéd, melyet Hájós József, székesgyeházi hitközlő mond, utána Jézus szent Szíve tásrlatának nagymisje szentségkötetével. Október 6-án, Szent Olvasó Klárynéjának ünnepén reggel 8 órák tásrlati szentmise. Délután 6 órák szentbeszéd, utána a szokásos körmenet a templomban a legmúltóságosabb Oltárszentséggel. (Ferenciek)

— Zárandókiat Bodajkára. Október 13-án azaz Magyarok Nagyaszonya ünnepén az idén is megye zárandókiat Bodajkára. Jegyzet az utolsó heten lehet kapni a két plébánia sekrestyé-séné, továbbá a belvárosi és felsővárosi fogyasztási szövetkezetekben.

— A villanyáramot tegnap este háromnegyed 9 órák megint megszüntette a villamos-telep. Most van munkása, van valami szene is. Most más hiba történt: úgy halljuk, hogy a fűtő kihagyta fogyni a kazinból a vizet és ezért kellett megszüntetni az üzemet. Ilyen hanyagság igazán csak nálunk fordulhat elő.

— Athelyezett tanítónő. Ratkó Margit breznóbányai állami polgári iskolai rendes tanítónő, a vallás és közoktatásügyi miniszter, jelenlegi minőségében a bicskei állami polgári iskolához helyezte át.

— A megyéspüspök előadása. A keresztény nők szövetségének ismét megkezdte két hétenként rendezendő szociális estéit. Az első szociális este pénteken, október 4-én az ebédszt magya megyéspüspök, dr. Prohászka Ottokár fogja tartani. Az előadáshoz városgut két nagy művésze, Schwarzbach Flóra zenetanárnő s Hermann László zeneiskolai igazgató fogtak méltó keretet adni. A szövetség nagyon szívesen hívja az előadóra ez uton is székesfehérvár érdeklődő hölgyeit; tegókat s nem tagokat egyenlőn. Az előadás délután 6 órák lesz a fogymnázium dísztermében. Az este műsora a következő:

I. Liszt. Hegedűszó a „Koronázási Mise.” Benedekusó. Hermann László, Schwarzbach Flóra, II. Előadás. Dr. Prohászka Ottokár v. b. t. t., megyéspüspök.

III. a) Beethoven. Sonata Pathétique i. rész. b) Schumann Liszt. Frühlingssnacht. c) Liszt. Rossignol. Schwarzbach Flóra.

IV. Munkaprogramm ismertetése. Kolb Emília.

V. a) Bach—Gounod. Ave Maria. b) Gosses—Gavotte. Drogák. Humoreske. Hermann László. Schwarzbach Flóra.

Pontban hat órák a teremajtót bezárják. A vendégek helyeket az érkezés sorrendjében foglalják el.

A szövetség további szociális estéit minden hónap első s harmadik péntekén tartja a szemnarium ebédszójében. A Főhá-eső péntekes klubestélyek lesznek. A harmadik szociális este, nov. 3-án, melyen az előadást Schlachta Margit szociális-missziós nővér tartja, téval kapcsolja össze a vezetőség. Kedélyt s öntudatot, tudást és

TÁRCA.

Patriarkális időkbel.

Itta: Hermann László.

Zelezen történet, az Eszterházy grófok birtokán.

A forrági család nati barátjával: Schönstein Károly báróval, épen bevendöte ebédszt, amint belép Miska, a „leibbuszár”, s jelenti, hogy egy fiatalember óhaj beszélni kegyelmes urával.

— Lépj be! hangzott a válasz. Miska, a magát egészen otthon érő régi szölg, ura érdekeit tulajdósg buzgalommal szokta óvni s „rezonerózott”:

— Micsoda? belépjen a kegyelmes urhoz?... Hiszen egészen közönséges ember, szürke ruhás; még bajuszt sem visel.

— Hallottad, mit mondtam — vágott szavába a gróf — erédj.

Mit volt mit tenni? Miska állt vont, jobbra-vagy talán inkább balra-ától csinált s ajtót nyitva, úgy félvállról kiszólt;

— Hallja kentek, jöjjen be!

Középtermű, zömök férfi lépett be: vonásai feltűnő komolyak, haja borzas, orrán szemüveg. Meglehető felszég meghajlással köszönt, amit a fiatalabb grófkisasszony, a tizenhárom éves Karolina olyan furcsának talált, hogy felkacagott.

Az anya szigorú tekintete elég volt ez érelen vtslet trendreutastására; maga a gróf észrevévén, hogy a fiatalember szokatlan társaságba került, előzékenyen felállt

és leereszkedő modorral megkérdezte az újut: mi járaban van?

Ez egy újabb ügyetlen módulatall, a gróf részére hozott levelet nyújtotta át. A gróf egy pillantást vetett a sorokra s az öröm meglepetésével kiáltott fel:

— Ugy?! Hackelberg báró! Oh, legyén ön üdvözölde házamban: jöjjen közelebb, had mutassam be családunknak, akiknek ezek leányaim: Marie és Karolina, az ön bevendö tanítványai; fiatal barátom itt, Schönstein báró, az ön muzsikájának tisztelője. Hogy ön Schubert Ferenc, azt a jelenlevőknek mondanom sem kell.

Schubert neve felvilanyozta az egész társaságot; kezét adták a kedvelt dalköltőnek, a leánykák is barátságosan mosolyogtak reá;

mindenki sietett, előzékenységével bátrabbá tenni a tulszerény újut.

A gróf leültette az asztalhoz s az ismerkedés örömeire ittak egyet. No ez gyökeres gyögmód volt: a zeneköltő zavara eltűnt s ő, a muzsikális család közepette egészen elemében érezte magát.

Fekete kávé után fölkerekedve mindnyájan abba a terembe vonultak, amely az ott tartott hangszerekről illetve a zenének volt szentelve. Schubert tüstént a zongoránál termelt és ábrándot rögtönzött, majd a fiatal báró közleledett hozzá, hanggyékeziattal a kezében s kérte őt, kísérje énekét. A zenepóéta megelégedetten vette le szemét a hangjegylapról, saját dalához kellett előjátékokat játszania.

A báró érces hangon kezdett énekelni: „Zajló folyót, szélvész nekem, s minél tovább énekel, a

szérző annál felindultabb lett, egészen atszelleműt, mondhatni megszeplűt, vonásai megelevenítettek, szemé ragyogott:

— Így meg sohásem hallottam „Az én tanyám”-at énekelni, kiáltotta fel végre felkesztően: „Önnök, báró egész-Bécsben — ebben az olasz művészetet becéző zenei metropolishban — csak egyetlen helyen halltam megénekelni.”

— Vajjon kit? kérde a báró mosolyogva.

Schubert elkomolyodott s kereken válaszolt:

— Vogit, azt a Vogit, akit oly méltán ünnepelnék tenorjáért. de aki a tömjénezés közepette szantszándékkal látszik engem melőzni...

— Seabaj! siettek az Isterfőit megadótt dalköltőt mindnyájan megvizsgálni, majd lesz ő is, kell olyan Schubertistává lennie, amilyenek mi máris vagyunk.

Egy szó anyyi mint száz, Schubert ott maradt zenemesternek, teiben-vajban fűrésztörték; tanítványai szépen énekeltek és zongoráztak s e mellett idejének csak csekély részét vonták el a muzsikától, a szülők meg épen felfogták a művész becsét s vele mint barátjukkal bántak.

Nem is volt az egész kastélyban föbb ember egyetlen egyenél, aki Schubert iránt már az első perctől nem sok rokonszenvet érzett. Ez az egy a már ismert Miskánk volt, a „leibbuszár”, aki föl nem bírta fogni, hogy ő most már ezt a szürkekabátos, egyszerű embert épen úgy szolgálja, mint kegyelmes urát; még kevésbé fért a

fejébe, hogy urasága Schubertet gyakran barátjának nevezte, a kisasszonyok pedig mint az angyalok, úgy mosolyogtak néha arra a borzasfejű vademberre; no de arra már végképp megalt az esze: „mikor az ur veleg, Schönstein báró egyszer karongóvást sétált a parkban az istenacta muzsikussal, Teringette! Gondolj!

komornyik, hanem valami disznópásztor, ha ez a fákö, vastag kávirimajszter nem varázsoló, aki az egész kastélyt megbabonázta; ha ezt látom, mindíg úgy éleszomvolódik tőle a kedvem, hogy mindjárt az a keserves, búis nota jut az eszembe, amit az öreg Batori annyiszor húzott...”

Elő is vette Miska a hegedűjét, el is húzta rajta az idezte keserőgát, amolyan mesterkéletlen, naturalista módon; de olyan bensőséggel, közvetlenséggel, hogy az épen visszafelé sétáló zeneszerző megszakítva a báróval folytatott élénk társalkodást, figyelő állásba helyezkedett s a darab végén zongorázottan bucsuzva magasarangú társától, gyors léptekkel sietett fel a lépcsőn szobájába, hol a búis magyar nófát emlékezte szerint rögtön „lekaptam”.

Ebéd alatt is önmagába mélyvedve, szóltalan dlt a lángelmű dalszerző; meghívták kőcsikázásra az egész családdal de ő, nona titkon bálványozta a serdtől Karolinát (ő maga is huszonegy éves volt!) s más körülmények közt boldog volt, ha csak közelében lehetett: most jobban törődött egyébbel; a sétakocsizást — visszat-

munkakedvet akar nevelni a szövetség — örömmel látjuk apostoli munkáját és bizunk munkája eredményében.

Emelik a bérkocsidíjakat. Pínn István az ipartársulat nevében beadványt intézett a városhoz, melyben a bérkocsi viteldi járnak folyó évi október hó 1-től kezdődő hatállyal újabb felemelést kéri. A bérkocsisok a foyak beszerzése, etetése, stb. nenezségére hivatkozva a következők fuvardíj emeléseket kéri: Egyfogatu bérkocsi: a meg nem határozott hajtások után minden fél órára 10 korona; a pályaudvarhoz vagy vissza a Magyar Királyig, Felső Királyisor és Varga csalóna partig vagy onnan 5 korona; ezen határozatokon túli hajtások pályaudvarig vagy vissza 6 korona; temetési fuvark bármely temetőbe oda és vissza 12 korona; esküvő, keresztelő, sétakocsizás és éjeli kőbrendelés megegyezés szerint; Lovassági laktnyáig, Szent György körhágig 6 korona; az öreghegyi szőlőkhöz 7-től 16 koronaig. Sárkány, Maros, Demkő, Kucuczhegy 10 korona. A kétfogatu bérkocsik díját az egyfogatuakra megállapított díjak kétszeresében kívánják megállapítani. A polgármester a beadványt javaslattal végezt a rendőrségnek kiadta.

Mert megsértette a rendőrt. Szklenk Ferencné Öreghegy 718. sz. a lakos a hatóságú zsírkiosztásnál gorombáskodott a rendőrral és azt megsértette. Ezért őt ma a rendőri büntetőbírótság, elítélte 100 korona pénzbírságra.

utasította: izzhon akar maradni, mondta: azt hiszi, hogy sikerül valamit komponálnia. Sietett is a szobájába visszavonulni; észre sem vette, mikor az uri-fogát elhagyta a kastélyt.

A mint javában írogat: nyílik az ajtó Miska négy karcsu palackot rak az asztalára.

„Mit jelent ez? rivallj rá a sodrából kihozott költő.

Mit! hát a kegyelmes ur parancsot, hogy az urak a legjobb tokajból hozzak? Tessék, hoztam!

No, köszönöm, mondta Schubert.

borigazít akar látni, egy élmásító mozdulatával egy bankó forintot nyomott a komornyik markába.

„Sejn” volt-e a neve, vagy sthenus, 1818-ban, nem tudnám hamarjában megmondani; de papír volt, nagy pénz; kevesebb krajcárt érő forint volt az, mint a mai, de sokkal nagyobb összegnek tartották. A huszár is csak elal-métkodott ekkora, a nem is várt „borralvaló” láttára s mereven nézett hol a szegénynek hitt muzsikusra, hol a tintától még nedves hangjegyekre. Pedig csak ezután következett az igazi meglepetés. Schubert ezalatt megizelte a jó tokajit, de még csentett is a nyelvével, úgy izlett a finom, tüzés, illatos magyar ital nek s még újra is felhajtott belője, aztán pedig széles jó kedvében odakiáltott az ámuló huszárnak:

— Nem ér ez így semmit; még

— Szolidárisak. Megírjuk, hogy a közlelemzési miniszter a var-roshoz intézett leiratában szabálytalannak minősítette a közlelemzési ügyosztalynak azt az eljárását, hogy kormányhatósági engedély nélkül serteseket hízaitatott és azok részére ugyancsak engedély nélkül tergent vásárolt. E leirat miatt dr. Kerekes Lajos főjegyző lemondott a közlelemzési ügyosztaly vezetői tisztéről. Dr. Kerekeskel teljes szolidaritást vállalt a közlelemzési bizottság is. A tanács pedig ugyancsak azonosítja magát a tojegyző eljárásával, mert az a város közönségének érdekeit szolgálta. Ez ügyben a tanács által a havi közgyűlés elé javaslatot terjeszt.

Beirat. A községi iskolaszek közülre teszi, hogy a gazdasági ismétő iskola megnyitását október hó 8 ára tűzte ki. A beiratás a belvárosi leányiskola Szent Imre-közi helyiségében október 1., 2., 3., 4. és 5-én a délelőni órákban történik. Beiratkozni tartozék: Jál-láskülönbőség-nélkül minden mind két nembeli 12-15 éves életkor közt lévő tanköteles. A beiratkozók vigyék magukkal elemi iskolai értesítő könyvecskéjüket. Figyelmeztetik az érdekeit közönséget, hogy az 1918. évi VII. tc. „Fiatalkorúak törvénye” az iskolakerülést kihágásnak minősíti és 400 Korónáig terjedő bírsággal sújtja.

Adomány. A helybeli Hadsegélyeznö gróf Nadásdy Tamásné 499 K 60 fillert és Arn Arnoldné 100 koronát adományoztak.

egy poharat hoz, aztán kocintunk. Bizony a fiatal erőtlő durzadó komponistának még erőlyesebben kellett ismetelnie parancsát, míg az önértet híján lévő komornyik részketve engedelmeskedést s mintegy varzslat hatalma alatt állva, feljőntudatlanul ériette ajkával a folségsz íalt.

— Fenékgig igyad. — folytatta a művész.

Isten neki, ha muszáj, nincs más mit tennem — szolt önmegadón Miska. — Az ur egésze gáró eljött” s fenékgig ültene pohárát.

No most új ad mehem. — szolt jóakarolag Schubert. — háud igyunk és énekeljünk együtt.

— Jaj uram, huzódott a huszár, aki csak a báró meg a grófnissaszonyok német dalprodukcióira gondolhatott, nem tudok ám énekelni.

— No, no! de ezt csak tudod, fogta meg a zeneköltő s rákezédt, az ebéd előtt lekaptott nótrá.

— Hiszen ez Báthori cigány nótrája, — tört ki örömmel Miska — hogy ne tudnám! én nyet nem egyet, de százt is tudok.

— Sebaj, akkor rendben vagyunk, mosolygott a művész s felbontotta a második üveget is: „éljen!” töltöttek és ittak.

— Ha iszom, említette Miska, csak ugy dól a nóta belőlem. Es ugy is lón, miként ezébe, hogy Petőfivel szőljak. Schubert meg szorgalmasan perczgette a tollát,

— Hogyan toboroznak hivatket a szabadkőművesek. A szerkesztő nevére tégnak a következő levél érkezék:

Mélyn Tiszelti Uram! Radnai József úrtól értesülünk arról, hogy Ön célokban, programmban egyetért a „Világ” törekvéseivel és gondolavilága rokon a miénkkel. A „Világ” a haladásért „demokráciáért, a béke és munka uralmáért küzd és öcsülettel hivatkozhatik arra, hogy megalapítása óta tan tombatartatnúl jár a függetlenség, progresszió, felvilágosítás útján. Az a célnk, hogy felirazzuk a lelkismereteket, megszervezzük a demokratikus erőket, amelyek a 1918 kulturas Magyarországot a nepek testveri szövetségének erős és méltó tagjává tesszik. Kérjük Önt, hogy támogasson bennünket ebben az utóro munkánkban. Olvassa a Világot, ismerje meg lapunkat, tisztá jó szándékait támogassa azal is, hogy a Világ előhirdőinek sorába lép. Tisztelettel a „Világ” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Hal Istennek, még nem hódított a szabadkőműves Világ annyira, hogy katolikusk pap is „célokban és programmban egyetért a „Világ” törekvéseivel. Tiltakozunk az ilyen aróntian szabadkőműves tolakodás ellen.

— Értesítés. A Rákóczy-utcai nagyobb „Leánykör” tudatja tagjaival, hogy az összejöveleteket e hó 29-én délután 3 órakor megkezd. A vezetőség.

masolva, papírra rögzítve a huszár egymás után ömlő dallamait s e közben észre sem vette, hogy emér már a harmadik, a negvedik üveget is felbontotta, csak mikor az énekző már lomhádba vált, a dallamok már egymásba kezdtek folyni, akkor pillantott fel érim-tellen te pohara mellől a művész; akkor látta, hogy ontatlan géppé váló társa, akinek a szokatlan és nehéz bor bizony a fejébe szállt, székeben hátradőlve, csukott szemmel, álmódorva dudol tovább.

No, no észkál, nevetett a költő, mert kezdte csak el a maga igazi munkáját, a halott dallamok művész variálását. (Sok ilyen magyaros szerzeménye van ebből az íából.)

Este kilenc órák, midőn már a tündét ma, Schubert az opusz végére, begördült a gróf csaladi batárja a magas urasággal. A gróf fűtlyent, nem jön elebe senki sem lámpával, ajtot nyitni. Még egy futty, némi elégedetlen, hangos kommentárral, hát látják, hogy a huszár helyett Schubert siet eléjük.

— De kedves barátom, mi ez? kérdi a gróf. Hol van Miska?

— Már bocsánat, kegyelmes uram, nevetett Schubert, kimerült a szegény; velem komponált, hát most viszonzásul én szolgálók ő helyette.

Es az egész lépcsőház csak ugy csengett a józitu nevetéstől.

KIADÓHIVATALUNKBAN az előfizetéseket, hirdetéseket, egyes lapszámok vásárlását elintézheti a közönség hét-köznapokon d. e. 9-től 12-ig és délután 3-tól 7-ig. Vasárnap nincs hivatalos óra. A lapra vonatkozó ügyek a nyomdához nem tartoznak és a nyomdában el nem intézhetők.

— Az utazás korlátozása a Délivásuton. A Budapest Délivásut és Nagykanizsa állomások között ezidő szerint még közlekedő 210. és 209. számú személyvonatok — melyek közül az első Budapestről 2 óra 05 perckor indul és Szekesfehervarra 4 óra 45 perckor érkezik, a második vonat pedig innen 2 óra 59 perckor indul és Budapestre 5 óra 45 perckor érkezik — ez évi október 1-től kezdve csak katonautasok továbbítására szolgálnak. A polgári utasok részére a 210. számú vonatnál Budapestről Szekesfehervárig csak két, Szekesfehervártól Nagykanizsáig és az ellenirányban a 209. számú vonatnál Nagykanizsától Budapestig négy személykocsi áll rendelkezésre. Ez okból a 210. és 209. számú vonatkhöz polgári utasok részére csak a rendelkezésre álló helyekhez mért meghatározott mennyiségű menetjegyet fognak kiadni. A 210. számú vonaton Budapest, Kelenföld és Budafoik Délivásut állomásokon, valamint Budafoik Délivásut megállóhelyen csak iskolásgyermekek szállhatnak be, egyéb polgári utasok nem. A 210. számú vonat pedig a szekesfehervár—nagykanizsai, a 209. számú vonat pedig a nagykanizsa—budapesti vonal megállóhelyein nem fog megállni, amiért is ott utasok sem fel, sem le nem szállhatnak.

— Figyelmeztetés. A szekesfehervári közszolgálati alkalmazottak Beszerzési csoportjának tagjait ez uton is figyelmeztetem, hogy október hóra szükséges listjárándóságuk miatt ne menjenek a városi jegyirodába, hol ilyen jegyet már nem is kapnak, hanem csoport igazolványuk és piros táblás vásárlási könyvük felmutatása mellett jelentkezzenek a listavisező szövetség elöljárójába, hol a listát akadály nélkül megkapják a csoportnak meglévő készletéből. Szorgonyáról is gondoskodunk. Szekesfehervár, 1918 szept. 28. Vida Pál a csoport ügyvezetője.

— Lefoglalják a diót. Ertesüléstnk szerint a hivatalos lap egyik legközlelebbi száma fogja közölni a kormány új rendeletét, amely az ország vagy tizenöt vármegyéjében le fogja foglalni közcélokra a diót. A rendelet, mint az előző évben, ugy az idén is a Zöldsegközpont ügykörébe fogja utalni a diót.

— Burgonyát kap a város. A közlelemzési miniszterium értesítette ma a városi, hogy Fehérvár részére 50 waggon burgonyát utalt ki.

A rekvirált fürdőkályhák pótlására a legjobb minőségű hegesztett fürdőhengereket

igen jutányos árban szerel: Soós Sándor, vizvezetési vállalkozó, Nádor-u. Telefon 306.

— **Traffik-mizériák nálunk nem volnának** oly felháborítóak, ha a nagytözsde más kezekben volna és az illetékes ellenőrző ténylezők szigorúbban fogták a dolgot. Nem hiszik, hogy az ország egyetlen városában történik az, hogy olyan gyatra legyen a trafikok való ellátás, mint Fehérváron. Elég ennek jellemzésére, ha leszögezzük azt a tényt, hogy augusztus 22-étől szeptember 18-ig csak egyszer volt Fehérváron trafik kiosztás az egész szeptember hónapig csak egyszer, a 18-án. Azóta egy fia trafikot se lehet kapni.

— **Eladta a rekvirált tengerit.** Özv. Kéri Józsefné Széchenyi-utca 128. sz. alatti lakos a nála felfoglalt tengeriből 1000 kilogrammot eladott és pedig a maximálisan magasabb áron. Ezért őt ma délelőtt dr. Zavaros Aladár rendőri büntető bíró elítélte 1000 korona pénzbírságra, vagy megelégelt elzárásra. Leányát, Kéri Terézt, aki segédkezett a visszaélésnél, 300 kor. pénzbírságra és dr. Zavaros. Kihágási eljárást indított a vevő ellen is, mert a hatósági engedély nélkül vásárolt tengerit.

— **Köszönet.** A helybeli Hadsegélyző Bizottság nevében ma délelőtt Heltay Jenőné alelnök és Miklós Géza titkár felkeresték Kovács Ferenc városi biz. tag, bõrgyárost és megköszönték az eddigi jótékony adományait, melylyel hozzájárult a hadbavonult gyermekeinek cipővel való ellátásához.

— **Gömbölvészet.** F. hó 29-én délután 4 órakor Kislvelencén a 15. honvéd pótüteg gömbölvészet tart. A lövés sorrendjét sors húzás állapítja meg. Díjak száma a versenyben résztvevők számához arányitva lesz megállapítva. Fegyver és tölény a lehetőség szerint elhozandó. Meghívóitak vendégeit szívesen látják.

— **A Katolikus Sajtóegyesület levélzáróbélyegeinek új sorozata.** Közkeletűségnek örvendő levélzáróbélyegeinek IV. sorozatát bocsátotta ki ezúttal a Katolikus Sajtóegyesület, hogy azok révén az éntük befolyó apró összegeket is szaporítsa a katolikus szótára tartandó bevételre. A IV. sorozat ismét a székesgyházak, szerzetesrendi monostorok és műemlék jellegével bíró templomok külső képét reprodukálja, számszerint tizenkettőt, nevezetesen az egri, nagyváradi i. kath., eperjesi gör. kath., székesfehérvári, balásfalvai gör. kath., nyitrai és szamosújvári gör. kath. székesgyházakét, a nyiregyházi gör. kath. hitközségi templomét, a zirci apátság és a csornai prépostsági templomokét, a bártfai templomét és a modern stílusban épült debreceni gör. kath. romplomét. E 12 templom képe egy-egy iven tiszter ismétlődik s így egy iv (120 drb.) bélyeg a régi áron, 2 korona 40 fillérért rendelhető meg a Kath. Sajtóegyesület központi irodájában (IV. Ferenciek tere 7., V. lépcső, 1 emelet), az összeg előzetes beküldés mellett. A legkisebb mennyiség, amelyet postán küldenek, fél iv, (60 darab), ára pedig 1 K 20 fillér, mely összeghez azonban még külön portóköltség csatolandó. Az új bélyegek is 5 kivételben (2—2 szín kombinációja) készültek s így 6 korona beküldése el-

lenében minden színből küldenek egy fél ivet. Kisebb rendeléseknél a színre nézve nem fogadják el kikötéseket, hanem a különböző színű felveket sorrend szerint csoportosítják.

Vásárolja és terjeszse ismerősei körében mindent e bélyegeket, mert az érték adott fillérekkel is a hatékony sajtó nagy ügyét szolgálja!

— **Koszorúmegváltás.** Steininger Lajos és családja Lanzeritsch Antal elhunytá alkalmával a koszorúmegváltás címén 30 koronát adott a helybeli Jótékony Nőegyletnek.

— **Bojtorján hajszesz nagyon bevalt** hajapoló, erősíti a haj gyökereit s szünteti a korpa képződést. Egy üveg ára 6 korona. — Baromi kolera elleni serum kapható: Szüts Róbert gyógyszer-tárában. Károly király-tér.

— **A Székesfehérvári Hitelzővetkezet tagjainak** figyelmébe ajánljuk, hogy a szövetkezet üzleti napjai ezúttal **kedden csütörtökön és szombaton d. e. 8—12 óráig** lesznek. Természetesen azonban, ha a régi rend is megmarad ünnepnapokon üzleti nap nincs, hanem az ünnepre eső üzleti napot mindig az azt megelőző hétköznapon tartjuk meg. *A Székesfehérvári Hitelzővetkezet igazgatósága.*

Mozi.

Az **Uránia** igazgatója közli: „Az **Éj lilioma**” Katonának az olaszországi offenzíva alkalmával egy sereg filmet iszákmányoltak. Ezekből a filmekből hetőn és kedden kerül az első fenti címmel az **Uránia** műsorára. A Bertini filmek pendantja az **Éj lilioma** a főszerepet Corvin Marita olasz táncosnő játssza meglepő bravúrral.

Az **Apollo** igazgatósága közli: Az **ördögsgiget**. Harry Piel-film mindig eseménye a kinematográfának. A szemlélis rendezésnek „Az ördögsgiget” című legújabb, regényes 4 felvonásos drámája egyike a legkiválóbbaknak, amelynek rendezésével szinte önállóan dolgozott a látványtervező. — **Külföldi megkapcsolásokkal a vizezésen keresztül** egymást váltják fel a filmek. A kiállítás is pazarul gazdag. A grandiózus filmalkotást hétfőn és kedden mutatja be az **Apollo-színház** rendes helyiárak mellett.

Önkéntes árverési hirdetés.

Néhai dr. Mäder Ferenc örökösének megbízásából a székesfehérvári 52. számú tkvi betétben A. 1. 1—2 sor 17411. és 17412. hrszám alatt felvett Kigyó-u. 9. számú lakházat és kertet 1918. évi október hó 6-án d. e. 10 órakor irodámban (Szögyényház 1. emelet 3. ajtó) megtartandó önkéntes árverésen el fogom adni. Érdeklődők irodánkban a hivatalos órák alatt előzetes értesítést nyerhetnek. **Dr. Kisteleki Károly** ügyvéd.

APROHÍRDETÉSEK.

Apróhirdetéseikért 10 szölg 3 korona, azonfelül minden szövert 20 fillér fizetendő. Cükorka áruló leánykát felvesz az **Uránia** színház. Eladó butor. Jókabarn levő szalongarnitúra eladó. Széchenyi-utca 83. **Ügyes tisztességes leányt** keresek egyéves leánykám mellé. Vörösmarty-tér 5. szám 1. em.

Bejáróleányok és mindenféle fiatalok az „Adria” gőzmosodában, Lakatos-u. 1. **Későli telikáposztat,** tarlórépát termelőktől vásárlunk. — Szíves ajánlatokat kérünk. Nagykanizsai Tárházak r-t. **Kosztóok felvételnek.** Cím a kidőhivataltban. **Megbízható munkásokat** állandó munkára, esetleg havi fizetés mellett felvesz a Székesfehérvári Központi Szövetkezet igazgatója. Jelenkezni vasárnap d. e. 10—12 óráig a szövetkezet irodájában (Távirdu-u. 6.) lehet. **Irni-olvasni tudó ügyes** kisasszony felvétetik, Szüts Róbert gyógyszer-tárában. **Egy ügyes kisasszony,** aki a kalapdíszítésben jártas felvétetik. Knazovitzky divatruházában.

Vallati irodába hivatalnok jó irással felvétetik. Ajánlatok a kidőhivataltba intézendék **Száraz búkk- és cserháab** tuzifa legelősebb árban kapható: Fazekas-u. 16. sz. alatt.

Ajánljuk olvasóink figyelmébe **Martinovich Sándor** pécsi fögművész tanár rövid idő alatt második kiadásban megjelent könyveit: 1. Modern vallásosság. 2. Egyház és kultúra. 3. Kereszténység és a szocializmus. 4. Kereszténység és feminizmus. 5. Uri morál. 6. Papi celibátus. 7. A zsidókérdés. Mindezek kaphatók a Horváth-Rónainé-féle Kossuth utcai papkereskedésben. **Egy fillér-ár 80 fillér.**

Önkéntes árverési hirdetés.

Alulírott a székesfehérvári 7589. számú tkvi betétben A. 1. 4. S. sor 7040 4. 7039 2. d. 7047 1. b. hszám alatt felvett **Báros-u. 32. sz. alatti lakóházat és kertet,** mely még 8 évig teljesen adómentes; továbbá a u. o. 671. sz. tkvi betétben A. 1. 5—6 sor 11523. 11524. hrszám a. felvett a **Ráctemető környéki dűlőben levő 2150 □-öl területű szántót f. évi október hó 6-án (vasárnap) d. e. 10 órakor** ügyvédi irodámban (Nádor-u. Koronafi-ház) megtartandó önkéntes árverésen a tulajdonosok megbízásából a leg többet ígérőnek eladom. **Érdeklődők** irodámban az árverési feltételekre nézve bővebb felvilágosítást nyerhetnek. Székesfehérvár, 1918. szeptember 26-án. **Dr. Molnár János** ügyvéd.

Uránia-színház
Hétfőn és kedden: szept. 30-án és okt. 1-én:
Éj lilioma
Főúri filmregény 4 felv. Főszereplő: **CORWIN MARIÁ** olasz táncosnő. Remek pótműsor. Előadás fél 7 és fél 9 órakor.

KALAUZ a katolikus vallásba visszatérőknek.
Második bővített kiadás. 108 oldal.
Rövid, világos ismertetése a protestantizmus keletkezésének, okainak, elterjedésének. Részletesen tárgyalja a ket hit között való különbségeket. **Világosságot derít azokra a vadakra, melyeket a katolikus vallás ellen felhozni szoktak.** — Igen érdekes a megvár protestantizmus története, valamint az angyel próféciák visszatérése. — Az egész könyv a visszatérők, valamint az átvevők lelkes munkáját kívánja megkönnyíteni. Az első kiadás egy hónap alatt elfogyott, Kapható: **Bikei Ferenc** székesfehérvári plebánusnál, valamint a Szent István Farsulatnál s a Szivnel 1 kor. előzetes beküldése után.

Apollo-színház.
Hétfőn és kedden: szept. 30-án és okt. 1-én: **HARRY PIEL** mesterműve **AZ ÖRDÖGSGIGET**
Regényes dráma 4 felvonásban. A főszerepben Ellen Richter. Kiegészítő műsor!!! Előadások fél 7 és fél 9 órakor. zenebb „higoglió.” operája

VISZKÉTEG és mindennemű bőrből, úgy mint ruh, sömör, fekély, daganat és sebek gyógyítására a legbiztosabb és leggyorsabban ható házi szer a **BORÓKA KENŐCS**
Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely 4, nagy tégely 6, Családi tégely 10 kor. Hozzávaló Boróka szappan 6 koronára.

SZÉP LESZ az archibó, fiatalon üde vált. Kékesítés, minden arcátisztalásig, szepit, májfoltot, orrvörösséget nyomtalanul elmulaszt az **Aranyvirág krém.**
Próbá tégely 5, nagy tégely 10 koronára. Hozzávaló szappan 6-80 K. Aranyvirág powder fehér, rózsás és krém színben 5 kor. Készíti: **GERŐ SANDOR** gyógyszerész Nagykanizsán. Ezen készítmények Székesfehérváron kaphatók: **Lachmann Rezső** gyógyszer-tárában.